

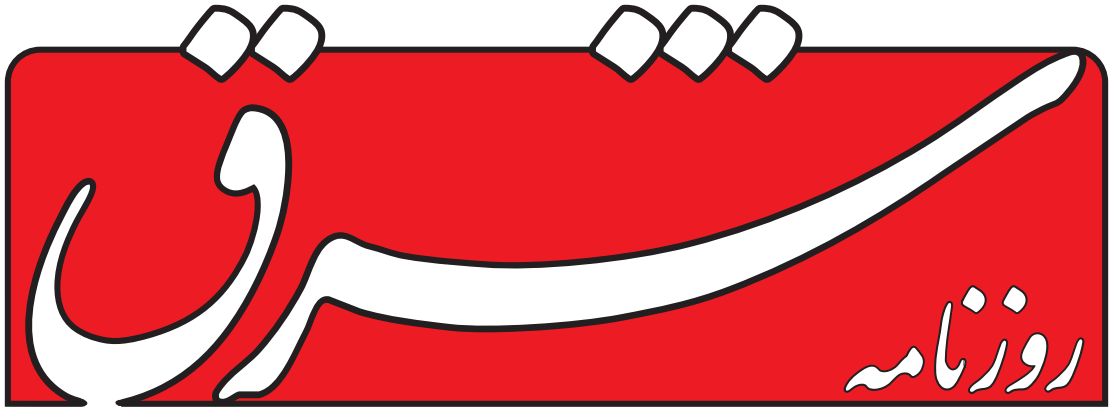
رئیس قوه قضائیه:

### تحول زمانی اتفاق می افتد که کاری کنیم زندانی نداشته باشیم

مرکز رسانه قوه قضائیه: رئیس قوه قضائیه در نشست شورای عالی قضائی گفت: درست است که به فکر هستیم و سندی هم نوشتیم اما عملاً ما تحولی ایجاد نکردیم. فرض کنید تلاش می‌کنیم تعدادی زندانی را آزادی کنیم، خوب تعدادی زندانی که محکوم شدند...

صفحه ۳

سه شنبه ۲۳ آذر ۱۴۰۰ | ۹ جمادی الاول ۱۴۴۳ | ۱۴ دسامبر ۲۰۲۱



دربابان شمخانی:

### سیلی محکم در عین الاسد، زمینه خروج آمریکا از منطقه را فراهم کرد

گروه دیپلماسی: دربابان علی شمخانی عصر دوشنبه در نشست سفر و رؤسای نمایندگی‌های ایران در کشورهای همسایه در سخنانی با اشاره به وضعیت جهانی و تأثیرات آن بر موقعیت استراتژیک منطقه غرب آسیا بر ضرورت اتخاذ راهبردهایی که...

صفحه ۴

سال نوزدهم | شماره ۴۱۶۹ | ۱۲ صفحه | ۷۰۰۰ تومان

### سرمقاله

#### مذاکرات وین و پارادوکس «تضمین»

جاوید قربان‌اوغلی

مذاکرات وین به کندی پیش می‌رود؛ موضوعی که هم ایران نگران آن است و هم طرف‌های دیگر درگیر احیای برجام، سه کشور اروپایی در اجلاس اخیر کشورهای صنعتی (G7) مذاکرات جاری در وین را «آخرین شانس» برای ایران توصیف کرده‌اند. آمریکا از زبان ارباب مالی بار دیگر ضرورت «مذاکرات مستقیم» با ایران را مطرح کرده و خواستار بازگشت دو طرف به توافق ۲۰۱۵ شده است. اما روسیه و چین، دو عضو دیگر G۷، برخلاف سیاست اعلامی و توصیه به ایران برای پذیرفتن مفاد توافقات شش‌گانه دور مذاکرات قبلی، ظاهراً چندان هم از طولانی شدن مذاکرات ناخشنود نیستند. مواضع دولت سیزدهم در دور جدید مذاکرات وین را می‌توان در موضوع «احیای توافق هسته‌ای مشروط به لغو کلیه تحریم‌ها و تضمین عدم خروج مجدد آمریکا از توافق» خلاصه کرد. جناب رئیسی در نشست سفرای ایران در منطقه نیز گفته‌اند «اگر تحریم‌ها برداشته شوند، توافق دست‌یافتنی است». در چهار ماه گذشته مواضع دولت جدید با فراز و فرودهایی روبه‌رو بود. اینکه برخلاف مواضع علنی افراد کلیدی و شاخص دولت درباره توافق هسته‌ای و رسانه‌های طرفدار آن در دولت قبل، امروز آنها از برجام سخن می‌گویند و روزنامه جنجالی که زمانی «عاقلانه‌ترین کار ترامپ را پاره‌کردن برجام» می‌دانست و دولت روحانی را به پایان دادن به «خفت و خروج از توافق خیانت‌بار» توصیه می‌کرد، امروز «آمریکا باید متعهد به اجرای برجام باشد» را توصیه می‌کند. باید به فال نیک گرفت. چراکه توافق هسته‌ای موضوعی است ملی که با سرنوشت کشور پیوند خورده و فارغ از اینکه چه کسی بر صندلی پاستور نشسته است، باید از آن حمایت کرد و از هر تحولی که آن را ممکن کند، استقبال کرد. بارها در این ستون از ضرورت هدف‌گذاری و تعیین اولویت‌ها در مذاکرات سخن گفته‌ام و نیازی به تکرار نیست. در علم سیاست برخی از دانشمندان استراتژی را «هنر و علم تعیین و اجرای اولویت‌ها» تعریف کرده‌اند. برای سه کشور اروپایی و آمریکا هدف از مذاکره با ایران کاملاً مشخص و تعریف شده است: «مهار هسته‌ای» و جلوگیری از دستیابی ایران به سلاح اتمی. تمرکز باراک اوباما بر تحقق این هدف و همراهی ایران با او توافق تاریخی برجام را رقم زد. روحانی در شروع کار از هدف «چرخیدن هم‌زمان ساترفیوژ و چرخ اقتصاد» سخن گفت. دولت جدید هنوز هدفی را برای مهم‌ترین چالش دیپلماتیک ایران بر زبان نیاورده و به سخنانی کلی اکتفا کرده است. فارغ از اینکه با برجام موافق باشیم یا مخالف، استقبال جهان از این توافق از یک سو و گشایش‌های سیاسی و اقتصادی برای ایران تا قبل از سال ۱۳۹۷، نمایانگر اهمیت این رویداد مهم تاریخ دیپلماسی جهان است. روشن است هیچ توافقی نمی‌تواند تأمین‌کننده نظرات و منافع یک طرف باشد. اگر چنین باشد نمی‌توان آن را توافق نامید. در مذاکرات جاری نیز واقع‌بینی و فهم درست از مناسبات بین‌المللی کلید احیای برجام است که برخلاف شعارهای داده‌شده خروج از شرایط کنونی اقتصاد کشور در گرو آن است. باید باور کنیم که بدون عبور از این گردهم‌نشانی‌ها و شاهد نخواهیم بود. از میزان تعهدات آمریکا در لغو تحریم‌ها در شش دور مذاکرات قبل، اطلاعات قابل استنادی در دست نیست. موضع قبلی ایران در دولت جدید از زمان شروع کار «لغو همه تحریم‌ها» بود. ظاهراً رایزنی‌ها با طرف‌های دیگر، مذاکره‌کنندگان را به این باور رسانده که تحقق این هدف در شرایط کنونی تقریباً غیرممکن است.

ادامه در صفحه ۲

# گمانه‌زنی‌ها از اختلاف بین هیئت رئیسه و کمیسیون آموزش مجلس مخالف مطالبات معلمان کیست؟

صفحه ۹



عکس: پیکانه اطلاع‌رسانی ریاست جمهوری

واکنش‌ها به بودجه تقدیمی رئیس‌جمهور ادامه دارد

## محاصره دولت در رینگ انتقادات

- افزایش بودجه نهاد ریاست جمهوری
- حذف ارز ۴۲۰۰؛ فاجعه یا ضرورت؟
- کسری بودجه کمتر، کسری تراز عملیات بالا
- افزایش بودجه نهادهای تبلیغی مذهبی و سیاسی

صفحه ۵

### یادداشت

#### ماراتن بی حاصل بودجه!

... بر تارک لایحه نشانده شده است و هدف‌گذاری رشد هشت درصدی که دیگر جزء لاینفک برنامه‌های توسعه‌ای و بودجه‌های سالانه است، بدون آنکه هیچ‌کس حتی خود برنامه‌ریزان نیز تحقق شاید نمی‌از این رقم را هم باور داشته باشند. بودجه امسال هر چند به گفته رئیس دولت به «تضمین بیگانگان گره زده نشده است» و طبق گفته رئیس سازمان برنامه و بودجه با فرض تداوم تحریم‌ها بسته شده است اما صادرات حدود یک میلیون و ۲۰۰ هزار بشکه نفت در روز به قیمت هر بشکه ۶۰ دلار و نرخ تسعیر ارز ۲۳ هزار تومان، تاحدی حکایتی دیگر را گواهی می‌دهد و نگاهی غیرتحریمی و کاهش فشارها را القا می‌کند (میزان فروش نفت و قیمت ارز قطعاً در صورت تحریم‌ها بسیار متفاوت از موارد مشخص شده خواهد بود). در هر صورت مجموع درآمد دولت از این محل حدود ۳۸۲ هزار میلیارد تومان (سال جاری ۳۴۹ هزار میلیارد تومان، حدود ۱۰ درصد رشد) برآورد شده است. رکن دیگر درآمدی بودجه سال آتی هم درآمدهای مالیاتی است که حدود ۵۲۷ هزار میلیارد تومان (۶۲ درصد رشد نسبت به سال جاری) تعیین شده است. مالیاتی که عمدتاً قرار است از افسار حقوق‌بگیر و فعالان اقتصادی و نه از بنیادها، بیاورد. ... اخذ شود. مابقی هم درآمدهای حاصل از فروش دارایی‌ها، اوراق و... است. در ستون هزینه‌ها نیز مهم‌ترین عنصر هزینه حقوق و دستمزد است که بین ۱۰ تا ۲۸ درصد و در قالب پلکانی قرار است افزایش یابد که بسیار پایین‌تر از نرخ تورم و به قصد کاهش این نرخ تعیین شده و به بودجه امسال حالت در ارتقای بهره‌وری، عدالت‌محوری، ثبات اقتصادی

«رشد اقتصادی هشت درصدی را هدف‌گیری کرده‌ایم؛ ۳.۵ درصد از افزایش بهره‌وری و ۴.۵ درصد با افزایش سرمایه‌گذاری این رشد را محقق خواهد کرد» (آقای رئیسی هنگام ارائه لایحه بودجه). زنگ آغاز ماراتن بودجه زده شد. بودجه‌ای با حجم سه هزار و ۶۲۰ هزار میلیارد تومان که دوسوم آن یعنی حدود دوهزار و ۲۰۰ هزار میلیارد تومان (با رشد ۷۰ درصدی، رقم سال جاری هزار و ۵۷۰ میلیارد تومان) مانند گذشته مربوط به بودجه شرکت‌های دولتی است و یک سوم دیگر بالغ بر هزار و ۵۰۰ هزار میلیارد تومان (هزار و ۳۷۰ هزار میلیارد تومان منابع بودجه عمومی - رشد هفت درصدی - و ۱۲۳ هزار میلیارد تومان درآمدهای اختصاصی وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی) مربوط به بودجه عمومی دولت است (رشد ۹.۲ درصدی). چنانکه مشخص است رشد بودجه شرکت‌های دولتی که هزینه‌درآمد چندصد شرکت دولتی و بانک‌ها و مؤسسات انتفاعی است و در مجامع عمومی آنها بررسی می‌شود، افسارگسیخته‌تر و بودجه عمومی که دخل و خرج یک‌ساله دولت را تعریف می‌کند، با توجه به فضای تورمی، انقباضی‌تر اما در مجموع سلطه دولت وسیع‌تر و اقتصاد دولتی‌تر شده است. البته مانند تمامی بودجه‌های سالانه، شعارهایی در ارتقای بهره‌وری، عدالت‌محوری، ثبات اقتصادی

حسین حقگو  
کارشناس اقتصادی

ادامه در صفحه ۴

### یادداشت

#### توپ بودجه در زمین شورای ششم!

سقف تسهیلات قابل دریافت توسط شهرداری از بانک‌ها و نیز اوراق مشارکت در نوع خود در ادوار شورای شهر تهران بی‌سابقه است. در حوزه مصارف بودجه ۱۴۰۰ شهرداری تهران نیز شورای شهر با اعمال کاهش در منابع حاصل از انتشار اوراق مشارکت، توسعه و ساخت خطوط مترو، تأمین ناوگان مترو و اتوبوس از محل این منابع را کاهش داده است. البته در کنار این کاهش توجه شاهد کاهش اعتبار در ردیف‌هایی همچون کمک سرمایه‌ای برای خرید قطعات یدکی و اورهال قطارهای مترو و دیگر ردیف‌های حوزه حمل‌ونقل عمومی همچون احداث و تکمیل پایانه‌ها و پارکینگ‌های مترو تا کاهش ردیف اعتباری تعمیر و نگهداری تجهیزات ثابت، ایستگاه‌ها و مراکز فرمان مترو هستیم. علاوه بر این درحالی‌که داد انتقاد از بی‌توجهی به حمل‌ونقل عمومی و پرداختن به دوجرخه‌سواری در شورای ششم بارها شنیده شده، افزایش ۳۰ میلیارد تومانی ردیف اعتباری راه‌اندازی مسیر دوجرخه و پیل دوجرخه‌رو در منطقه ۲ شهرداری تهران محل تعجب است؛ این متعجب زمانی جالب می‌شود که کاهش ردیف‌های هزینه‌ای مابه‌التفاوت قیمت بلیت اتوبوس و مترو را به میزان ۷۵۴ میلیارد تومان می‌بینیم. البته شورای ششمی‌ها در کنار این کاهش‌ها و با وجود وعده‌های آقای دکتر زاکانی برای توجه به مسائل و آسیب‌های اجتماعی، دستی هم بر سر اعتبارات این حوزه کشیده‌اند و اعتبار مورد نیاز برای توسعه هزار میلیارد تومانی منابع حاصل از فروش اموال غیرمنقول شهرداری توسط شورا در کنار کاهش

بهر روز شیخ‌رودی

ادامه در صفحه ۲

### تترها

مذاکرات وین نوسان در بازارها را افزایش داده است

#### دلار برمی‌گردد؟

صفحه ۵

#### ممنوعیت تجمع‌های اعتراضی از کجا آغاز شد

صفحه ۳

#### مرد پشت صحنه پکن

صفحه ۸

#### هزینه شخصی سیب‌زمینی و تلویزیون!

صفحه ۱۱

#### فردید سیاست‌ساز

گفت‌وگو با محمد رنجبر

۲

#### خالق قصه‌های ایرانی

به بهانه زادروز ۷۲ سالگی کیومرث پوراحمد

۶

#### پهلوانی که تنها مرگ

پشتش را به خاک رساند درباره اردشیر محمصن

۷

### حرف اول

#### ام‌قدسی، امر عرفی

#### مهران گرمی

چند روز پیش سخنی از وزیر کشور رسانه‌ای شد که پژواک گسترده‌ای یافت. وزیر گفته بود اگر انقلاب بخواهد ضربه ببیند، از ناحیه زنان است. البته این بخشی از سخن ایشان بود که برجسته شد و مورد انتقاد و طعنه بسیاری در فضای مجازی و رسانه‌های قرار گرفت. به گمان من این دقیق‌ترین سخنی است که یک دولت‌مدار جمهوری اسلامی درباره جایگاه و نقش زن در ایران کنونی به زبان آورده و می‌توان گفت جناب وحیدی نقطه کانونی تهدید را خوب شناسایی کرده است. اما باید دید آنچه به‌عنوان مطالبات زنان در جامعه دیده می‌شود، مثبت است یا منفی و آنها دقیقاً با چه چیزی مخالف‌اند؛ مفاهیمی انتزاعی یا انضمامی یا تحول‌یافته؟ اگر ماهیت این تحول را شناسیم به براهه رفته‌ایم و هزینه‌های سنگینی به جامعه تحمیل می‌کنیم. اگر ما می‌خواهیم درک درستی از مفاهیم و تعاریف پیدا کنیم، حتماً باید تحول و دگرش مفاهیم را هم در نظر بگیریم. بسیاری از مفاهیم در گذر زمان و به سبب پوشش‌های فکری و اجتماعی بشر از نقطه عزیمت خود فاصله گرفته و معنی دیگری یافته‌اند که گاه حتی در نقطه مقابل مفهوم اولیه در زمان نام‌گذاری قرار گرفته‌اند. کنشگر سیاسی یا اجتماعی و دولت‌مدار اگر به این مسائل توجه نکند، درواقع از چیزی دفاع می‌کند که می‌خواهد با آن بسنجد.

ادامه در صفحه ۴

## شرق برای سال ۱۴۰۱ منتشر می‌کند «عصر حرکت»

برای سال ۱۴۰۱ «شرق» این بار با سررسید «عصر حرکت» میزبان مخاطبان خود خواهد بود تا بر حسب یک سنت چند ساله با دقایق یک روز شمار تداوم حضور در کنار مخاطبان‌ش را تجربه کند. این بار اما سررسید «عصر حرکت» با زبان گویایی زندگی ۵۲ نفر از شهروندان ایرانی را بازگو می‌کند که در سده گذشته هر کدام مبنایی برای یک اتفاق و آغازی برای یک دگرگونی بوده‌اند. شرق در روز شمار خود برای ۱۴۰۱ سرنوشت آدم‌هایی را بازخوانی می‌کند که مدرن شدن ایران در حوزه‌های مختلف ناشی از تلاش آنان برای «زندگی دیگر» بوده است. عصر حرکت را بخوانید، تصویری از تلاش آدم‌هایی است که در ساخت تاریخ معاصر این سرزمین نقش ایفا کرده‌اند. برای سفارش سررسید شرق با شماره‌های زیر تماس بگیرید.

واتس‌آپ ۰۹۳۵۵۰۷۱۴۸۳ - ۰۹۳۵۵۰۳۵۴۸ - ۰۲۱

## ایران در جست‌وجوی آب

سه شنبه ۲۳ آذر | ساعت ۲۱:۰۰

در کلاب رسانه «شرق»

clubhouse

مهمانان  
بنفشه زهرانی  
انوش نوری اسفندیاری  
حمیدرضا صفوی  
صادق زیباکلام

دبیر کارگروه ملی سازگاری با کم‌آبی  
عضو اندیشکده تدبیر آب ایران  
استاد دانشگاه صنعتی اصفهان  
استاد علوم سیاسی